

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті та середнього Дніпра у межах Житомирської області за лютий 2021 року

Моніторинг поверхневих вод в суббасейні Прип'яті протягом лютий проводився на 6 масивах, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення та 7 транскордонних ділянках водотоків, визначених відповідно до міждержавних угод про співробітництво на транскордонних водних об'єктах.

Крім того, у межах Житомирської області в суббасейні середнього Дніпра проводиться моніторинг 5-ти масивів забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення.

За результатами проведених досліджень гідрохімічний стан води знаходився на задовільному рівні, з незначними сезонними змінами якісних показників характерних для зимового періоду.

Основні фактори, які вплинули на зміни в якісному стані води це нестабільні метеорологічні умови: часте чергування періодів зниження та підвищення температури води та повітря, встановлення снігового покриву та відлиг, опадів у вигляді дощу та продовження сезонних гідробіологічних, гідрохімічних процесів самоочищення води.

Протягом лютого місяця по усіх контрольованих створах спостерігалось зниження заліза загального та марганцю. У водах суббасейну середнього Дніпра продовжується зниження органічного забруднення за показниками ХСК та БСК₅.

У порівняльних значеннях за основними показниками якості води протягом лютого складала:

- з попереднім місяцем січнем 2021 року – на рівні аналогічного стану.
- з відповідним періодом 2020 року – незначне покращення якісного стану.

Вміст розчиненого у воді кисню знизився і знаходиться на рівні: суббасейн Прип'яті – 5,79-12,88 мгО₂/дм³, суббасейн середнього Дніпра - 11,92-13,92 мгО₂/дм³.

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод у суббасейні Прип'яті порівняно з січнем 2021 року:

Новоград-Волинське водосховище на р.Случ, питний водозабір м.Новоград-Волинський. Якісний стан питного водосховища покращився. Фіксується зниження органічного забруднення за показником ХСК з 31,92 до 29,46 мгО/дм³, вмісту нітрогену нітратного з 1,24 до 0,86 мг/дм³, заліза загального з 0,600 до 0,525 мг/дм³ та марганцю з 0,080 до 0,067 мг/дм³.

р.Уж, питний водозабір м. Коростень. Якісний стан питного водосховища покращився за вмістом заліза загального з 1,694 до 1,149 мг/дм³ та марганцю з 0,152 до 0,104 мг/дм³ (ГДК 0,3). Показники, які характеризують органічне забруднення без суттєвих змін ХСК на рівні 27,66 мгО/дм³, БСК₅ - 2,64 мгО₂/дм³.

р. Турія, 125 км, питний в/з м. Ковель. Якісний стан питного водозабору покращився. Фіксується зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 29,70 до 26,70 мгО/дм³, БСК₅ з 3,20 до 3,10 мгО₂/дм³, вмісту нітрогену амонійного з 0,63 до 0,54 мг/дм³, нітритів, нітратів з 2,17 до 1,85 мг/дм³, заліза загального з 0,300 до 0,280 мг/дм³ та сульфатів з 30,40 до 28,45 мг/дм³.

р. Стир, 308 км, питний в/з м. Луцьк. Якість води покращилась за показниками ХСК з 30,40 до 28,40 мгО/дм³, БСК₅ з 3,10 до 2,90 мгО₂/дм³, вмістом нітрогену амонійного з 0,680 до 0,630 мг/дм³, нітритів з 0,030 до 0,017 мг/дм³, нітратів з 1,80 до 1,40 мг/дм³, фосфатів, заліза загального.

р. Хомора, питний в/з м. Полоне Хмельницькій області. Якісний стан питного водозабору дещо погіршився за показниками ХСК з 10,50 до 21,00 мгО/дм³, БСК₅ з 0,85 до 2,75 мгО₂/дм³, вмістом нітрогену амонійного з 0,026 до 0,86 мг/дм³, фосфатів, заліза загального з 0,053 до 0,096 мг/дм³ та марганцю з 0,020 до 0,040 мг/дм³.

р. Случ, с. Чернелівка, питний в/з м. Хмельницький. Фіксується зниження органічного забруднення за показником БСК₅ з 2,55 до 1,95 мгО₂/дм³, вмісту

нітрогену амонійного з 0,825 до 0,140 мг/дм³, нітритів, нітратів з 4,51 до 2,88 мг/дм³, сульфатів з 39,90 до 16,48 мг/дм³, марганцю та підвищення ХСК з 14,0 до 18,50 мгО/дм³, фосфатів з 0,049 до 0,080 мг/дм³ та заліза загального з 0,350 до 0,477 мг/дм³.

р.Уборть, с.Рудня Хочинська, кордон з Республікою Білорусь. Фіксується незначне підвищення органічного забруднення за показниками ХСК з 29,79 до 34,27 мгО/дм³ та БСК₅ з 2,72 до 3,12 мгО₂/дм³, вмісту сульфатів, нітрогену загального з 0,55 до 2,11 мг/дм³, нітрогену нітратного з 0,35 до 1,99 мг/дм³, заліза загального з 1,342 до 1,936 мг/дм³ та марганцю з 0,125 до 0,136 мг/дм³, при цьому кольоровість води зросла з 80 до 160 градусів.

р. Прип'ять, 570 км, с. Сенчиці. Фіксується ріст органічного забруднення за БСК₅ з 3,11 до 4,22 мгО/дм³, нітрогену амонійного з 0,356 до 0,791 мг/дм³, нітратів з 0,930 до 1,012 мг/дм³, фосфатів з 0,081 до 0,424 мг/дм³, заліза загального та хлоридів.

р. Стир, права притока р. Прип'ять, 48 км, с. Зарічне. Визначається ріст БСК₅ з 3,05 до 3,93 мгО/дм³, нітрогену амонійного з 0,364 до 0,726 мг/дм³, заліза загального, хлоридів та сульфатів. При цьому знизився вміст нітритів і фосфатів з 0,213 до 0,078 мг/дм³.

р. Горинь, права притока р. Прип'ять, 67 км, с. Висоцьк. Відмічається підвищення у воді органічного забруднення за показниками ХСК з 23,53 до 25,05 мгО/дм³, БСК₅ з 3,65 до 4,03 мгО/дм³, нітрогену амонійного з 0,586 до 0,971 мг/дм³, нітратів з 0,825 до 0,987 мг/дм³, заліза загального, хлоридів та сульфатів з 22,25 до 32,82 мг/дм³, вміст нітритів та фосфатів знизився з 0,529 до 0,190 мг/дм³.

р. Ствига, права притока р. Горинь, 95 км, с.Познань. Відмічається підвищення у воді органічного забруднення за БСК₅ з 3,44 до 4,12 мгО/дм³, нітрогену амонійного з 0,463 до 0,839 мг/дм³, нітратів з 0,855 до 0,928 мг/дм³, заліза загального з 0,347 до 0,496 мг/дм³. Разом з тим відмічається зниження нітритів з 0,089 до 0,035 мг/дм³ та фосфатів з 0,051 до 0,0 мг/дм³.

р. Льва, права притока р. Ствига, 100 км, с. Переброди. Фіксується зменшення органічного забруднення за показником БСК₅, нітритів, нітратів, фосфатів з 0,097 до 0,039 мг/дм³ та підвищення ХСК з 24,51 до 25,18 мгО/дм³, нітрогену амонійного з 0,548 до 0,718 мг/дм³ та сульфатів.

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод у суббасейні середнього Дніпра порівняно з січнем 2021 року:

Водосховище «Відсічне» на р.Тетерів, питний водозабір м.Житомира. Якісний стан питного водосховища характеризується як стабільний. Показники, які характеризують органічне забруднення на рівні ХСК-33,32 мгО/дм³, БСК₅- 3,12 мгО₂/дм³, фіксується зниження фосфору ортофосфатів, марганцю, заліза загального та підвищення у межах нормативних значень вмісту сульфатів з 35 до 51 мг/дм³, сполук нітрогенної групи.

Іршанське водосховище на р. Ірша, питний водозабір смт. Нова Борова. Якісний стан питного водосховища покращився. Фіксується зниження показників, які характеризують органічне забруднення ХСК з 27,35 до 25,69 мгО/дм³, БСК₅, вмісту заліза загального з 0,275 до 0,250 мг/дм³, марганцю, сполук нітрогенної групи фосфатів.

Малинське водосховище на р. Ірша, питний водозабір м. Малина. Показники, які характеризують органічне забруднення на рівні ХСК -27,66 мгО/дм³, БСК₅ - 2,56 мгО₂/дм³, визначається зниження сполук нітрогенної групи, фосфору ортофосфатів, заліза загального з 0,650 до 0,312 мг/дм³, сульфатів з 125 до 118 мг/дм³ та марганцю з 0,240 до 0,142 мг/дм³.

Вознянське водосховище на р. Возня, питний водозабір м. Малина. Якісний стан питного водосховища суттєво не змінився. Фіксується зниження вмісту заліза загального з 0,712 до 0,512 мг/дм³, марганцю з 0,136 до 0,088 мг/дм³ та підвищення нітрогену загального з 0,410 до 0,660 мг/дм³, нітрогену нітратного з 0,250 до 0,480

мг/дм³, фосфору ортофосфатів. Показники, які характеризують органічне забруднення на рівні ХСК – 25,69 мгО/дм³, БСК₅ – 2,48 мгО₂/дм³.

Бердичівське водосховище на р. Гнилоп'ять, питний водозабір м. Бердичева. Якісний стан питного водосховища характеризується як стабільний. Фіксується зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 35,09 до 33,66 мгО/дм³, БСК₅, вмісту нітрогену загального з 1,50 до 0,73 мг/дм³, нітрогену амонійного з 0,41 до 0,29 мг/дм³, заліза загального з 0,325 до 0,288 мг/дм³ та марганцю з 0,104 до 0,096.

Інформація щодо основних хімічних та фізико-хімічних показників за лютий 2021 року наведена в таблиці:

Назва створу	Дата відбору	Температура, °С	Фактичні величини основних показників якості води								
			Сульфати, мг/дм ³	Фосфати, мг/дм ³	Розчинений кисень, мгО ₂ /дм ³	Кольоровість градус	Нітроген амонійний, мг/дм ³	ХСК, мгО/дм ³	БСК ₅ мгО ₂ /дм ³	Залізо заг., мг/дм ³	Марганець, мг/дм ³
СУББАСЕЙН РІЧКИ ПРИП'ЯТЬ:											
р.Случ, 203 км, питний в/з м.Новоград - Волинський	12.01.2021	1	61	0,016	13,20	45	0,20	31,92	2,80	0,600	0,080
	15.02.2021	1	51	0,020	11,12	40	0,30	29,46	2,88	0,525	0,067
р.Уж, права притока р.Прип'ять,172 км, питний в/з м.Коростень	13.01.2021	1	64	0,022	13,84	50	0,16	25,25	2,48	1,694	0,152
	03.02.2021	1	54	0,024	12,64	55	0,20	27,66	2,64	1,149	0,104
р. Турія, 125 км, питний в/з м.Ковель	25.01.2021	8	30,40	0,050	7,50	25	0,63	29,70	3,20	0,30	0,01
	19.02.2021	8	28,45	0,050	5,90	22	0,54	26,70	3,10	0,28	0,01
р. Стир, 308 км, питний в/з м.Луцьк	25.01.2021	8	20,60	0,070	7,80	25	0,68	30,40	3,10	0,27	0,01
	19.02.2021	8	25,70	0,063	6,20	22	0,63	28,40	2,90	0,26	0
р. Случ, с.Чернелівка, питному в/з м. Хмельницький	21.01.2020	0	39,9	0,06	6,88	14	0,825	14,0	2,55	0,350	0,03
	24.02.2021	0	16,48	0,08	5,79	16	0,140	18,5	1,95	0,477	0,02
р. Хомора, питному в/з м. Полоне	21.01.2020	0	24,15	0,035	10,07	10	0,026	10,5	0,85	0,053	0,02
	21.02.2021	0	18,74	0,057	9,55	11	0,865	21,0	2,75	0,096	0,04
р. Уборть, с.Рудня Хочинська, кордон з Республікою Білорусь	12.01.2021	1	38	0,028	13,12	80	0,19	29,79	2,72	1,342	0,125
	02.02.2021	1	45	0,024	12,88	160	0,11	34,27	3,12	1,936	0,136
р. Прип'ять, 570 км, с. Сенчиці	13.01.2021	10	27,9	0,081	8,05	24	0,356	26,47	3,11	0,279	
	24.02.2021	6	26,85	0,424	7,44	21	0,791	27,68	4,22	0,293	
р. Стир, права притока р. Прип'ять, 48 км, с. Зарічне	13.01.2021	10	27,65	0,213	8,62	24	0,364	23,53	3,05	0,254	
	24.02.2021	6	30,04	0,078	8,27	23	0,726	24,56	3,93	0,268	
р. Горинь, права притока р. Прип'ять, 67 км, с. Висоцьк	13.01.2021	12	22,25	0,529	8,11	24	0,586	23,53	3,65	0,293	
	25.02.2021	5	32,82	0,190	9,20	22	0,971	25,05	4,03	0,309	
р.Ствига, права притока р. Горинь, 95 км, с.Познань	12.01.2021	10	23,15	0,051	8,89	23	0,463	24,51	3,44	0,347	
	25.02.2021	5	29,63	0,0	8,29	21	0,839	25,60	4,12	0,496	
р.Льва, права притока р.Ствига, 100 км, с.Перебродди	12.01.2021	10	24,17	0,090	8,37	23	0,548	24,51	3,86	0,457	
	25.02.2021	5	27,36	0,039	8,30	20	0,718	25,18	3,79	0,498	
СУББАСЕЙН СЕРЕДЬНОГО ДНІПРА:											
р.Тетерів, права притока р.Дніпро, 259 км, питний в/з м. Житомир	17.02.2020	3	35	0,026	13,36	45	0,26	36,18	3,28	0,312	0,072
	14.01.2021	1	35	0,012	13,68	35	0,39	35,77	3,20	0,337	0,064

	04.02.2021	1	51	0,014	13,52	40	0,43	33,32	3,12	0,325	0,056
р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 93 км,Іршанське водосховище, питний в/з смт. Нова Борова	13.02.2020	2	51	0,027	12,96	30	0,15	26,52	2,88	0,225	0,056
	13.01.2021	1	51	0,016	14,24	30	0,18	27,35	2,64	0,275	0,072
	03.02.2021	1	58	0,010	13,92	25	0,12	25,69	2,56	0,250	0,064
р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 31 км від гирла питний в/з м. Малин	13.02.2021	1	102	0,024	13,12	30	0,16	28,29	2,80	0,287	0,072
	13.01.2021	1	125	0,020	13,92	30	0,12	23,14	2,32	0,650	0,240
	03.02.2021	1	118	0,016	13,28	25	0,18	27,66	2,56	0,312	0,142
р.Возня, права притока р.Ірша,8 км, питний в/з м. Малин	13.02.2020	2	42	0,018	11,84	35	0,18	30,06	2,64	0,475	0,088
	13.01.2021	1	35	0,014	12,96	35	0,15	25,25	2,56	0,712	0,136
	03.02.2021	1	38	0,020	12,32	30	0,17	25,69	2,48	0,512	0,088
р.Гнилоп'ять, права притока р.Тетерів,59 км, питний в/з м.Бердичева	17.02.2020	2	61	0,031	12,64	40	0,39	42,56	3,52	0,262	0,120
	13.01.2021	1	45	0,008	13,20	50	0,41	35,09	3,12	0,325	0,104
	15.02.2021	1	42	0,014	11,92	45	0,29	33,66	3,04	0,288	0,096